בס"ד

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

ויחי

י"ח טבת תשפ"ד

הזמנים לפי אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הדה"נ	4:09
מוצש"ק	5:24
ר"ת	6:02

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א'	8:22	סוז"ת א'	9:29
סוזק"ש ב'	9:10	סוז"ת ב'	10:01

הזמנים לפי שעון חורף

גליון מס': **708**

טיב הפרשה

הצלחה משמעה 'סייעתא דשמיא'

וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי: (פרשתנו כב)

ופירש"י: בחרבי ובקשתי - כשהרגו שמעון ולוי את אנשי שכם, נתכנסו כל סביבותיהם להזדווג להם, וחגר יעקב כלי מלחמה כנגדן. דבר אחר **שכם אחד היא הבכורה שיטלו בניו שני חלקים, ושכם לשון חלק הוא כתרגומו, והרבה יש לו דומים במקרא כי תשיתמו שכם** (תהלים כא, יג), **תשית שונאי לפני לחלקים, אחלקה שכם** (שם ס, ח), **דרך ידצחו שכמה** (הושע ג, ט), **איש חלקו לעבדו שכם אחד** (צפניה ג, ט); **אשר לקחתי מיד האמורי - מיד עשיו שעשה מעשה אמורי. דבר אחר שהיה צד אביו באמרי פיו: בחרבי ובקשתי - היא חכמתי ותפלתי:**

...

הנה רש"י מביא ב' פירושים על כוונת יעקב באמרו 'בחרבי ובקשתי', הפירוש הראשון הוא על ענין כיבוש שכם על ידי מלחמה בחרב ובקשת, והפירוש השני על לקיחת חלקו של עשיו בכח החכמה והתפילה.

אולם בחז"ל (בבא בתרא קכג.) רואים שהפירוש השני 'בחכמה ובתפילה' מכוון גם על מלחמת שכם, וז"ל: 'ואני הנה נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי, וכי בחרבו ובקשתו לקח והלא כבר נאמר: (תהלים מד, ז) 'כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיענו', אלא חרבי זו תפלה, קשתי זו בקשה. ע"כ. וחוק בדבריהם ותבין שחז"ל כיוונו על ענין מלחמת יעקב בשכם, שלמטרה כעין זו זקוק האדם בדרך כלל לחרב וקשת כמשמעו, [כי החלק שלקח מעשיו לא היתה כרוכה כלל במלחמה כי אם בתחבולה ומובן שהיתה תלויה בחכמה ובתפילה] ולכן היו יכולים לטעות ולומר שגם יעקב כשאמר שהשתמש בחרב וקשת כיוון לחרב וקשת כמשמעו, ועל זה הקשו חז"ל שאי אפשר לומר על בחיר האבות ששם בטחונו בכוחות טבעיים, ובהכרח שהכוונה על תפילה ובקשה.

לאור דבריהם מוכרחים אנו לפרש שגם רש"י כשפירש שכוונת יעקב באמרו 'בחרבי ובקשתי' מוסבת על מלחמת שכם לא כיוון על חגירת כלי מלחמה כמשמעו, כי אם על כלי מלחמה מסוג אחר, והמה 'חכמה ותפילה', כי תמיד היתה זו עצת יעקב אבינו, בכל עת מצוא השתמש רק בחכמה ובתפילה, בתחילה השתמש ב'חכמה' ובאמצעותה השכיל להבין שאין טבע בעולם כלל, וכל ישועה תלויה רק בתפילה, ולאחר מכן אכן פתח בעבודת התפילה וחילה את פני קונו שהוא יתברך בסיבותיו יחיש לו ישועה.

אולם הדברים צריכים ביאור, שהרי רואים גם שחז"ל הקדושים הרחיבו במדרשיהם אודות מלחמת בני יעקב עם כל האומות שבקשו לנקום את נקמת שכם, ומתוך דבריהם אתה למד שהיתה זו מלחמה כמשמעה, והוצרכו בני יעקב להלחם בחרב ובחנית כדי להגן על נפשותיהם ועל נפשות בני ביתם, זאת אומרת שגם אם אכן התפללו, לא בטחו לכאורה רק בעבודת התפילה, והשתמשו גם כן בכוחות טבעיים.

ונראה לבאר זאת על פי דברי הגמרא (קידושין כט:) וז"ל: 'כי הא דרב יעקב בריה דרב אחא בר יעקב, שדריה אבוה לקמיה דאביי, [בתחילה שלחו אביו, רב אחא, ללמוד תורה מפי אביי], וכי אתא [כשחזר מישיבתו של אביי] חזייה [ראה אביו] דלא הוה מיחדדין שמעתיה [שלא היה תלמודו ברור בידו], א"ל: אנא עדיפא מינך, תוב את דאיזיל אנא [אני ממולח יותר ממך. לפיכך שב אתה בבית ואני אלך ללמוד מפי אביי, כש]שמע אביי דקא הוה אתי [שרב אחא בעצמו בא ללמוד אצלו], ביקש לנצל את השעה ולהביא על ידו תועלת לבני הישיבה], הוה ההוא מזיק בי רבנן דאביי [היה מזיק בביהמ"ד הרחוק מן היישוב], דכי הוו עיילי בתרין אפי' ביממא הוו מיתזקי [שגם אם היו עולין בו ביום היה מזיק, ואותו מזיק רצה אביי להעביר, ולכן] אמר להו [אביי לבני העיר]: לא ליתיב ליה אינש אושפיזא [לדב אחא, ובעל כרחו ילין בבית המדרש] אפשר דמתרחיש ניסא [ומתוך חסידותו יעשה לו נס ויהרוג את המזיק]. על בת [לן] בההוא בי רבנן. אידמי ליה [המזיק] כתינא דשבעה רישוותיה [נתגלה אליו השד, והיה נראה כתנין בן שבע גולגלות], כל כריעה דכרע נתר חד רישיה [כל כריעה שכרע רב אחא בתפילתו, גרמה לחתוך את אחד מראשי המזיק] אמר להו למחר: אי לא איתרחיש ניסא, סכינתין [סכנתם אותי], ע"כ לשון הגמרא וביאורו.

וראה במהרש"א (בחידושי אגדות שם) שהקשה בזה"ל: קצת קשה דהיאך דחה אביי אותו למקום סכנה, על הספק דשמא יתרחש ניסא, וגם אם יתרחש ניסא יהיו מנכין לו מזכיותיו, כדאמר בעלמא? ותירץ: ויש לומר, דודאי סמך אביי על חסידותו, ושמתוך תפילתו לא יהיה ניזוק ויהרוג את המזיק, ואין זה מקרי נס, אלא שאמר דשמא קודם תפילה יתרחש ניסא וינכו לו מזכיותיו, ומשום ספק זה אין למנוע הודאי שיהרוג אותו, ולזה יתיישב דאמר ליה למחר אי לא איתרחש ניסא כו', שהיה מתרעם עליהם שלא תלה הדבר בתפילתו אלא בניסא והבאתם אותי לידי מידה זו שמנכין לי מזכיותי, ודו"ק. עכ"ל.

הרי מפורש בדברי המהרש"א שאם נענה אדם מתוך תפילתו - על זה לא מנכין לו כלל מזכיותיו, כי החסדים שהבורא עושה אחר שמתפללים אליו לא נחשב לנס כלל.

על פי האמור יש לומר שכעין זה היה גם אצל יעקב אבינו, כי אמת הדבר שיעקב לחם גם באמצעים טבעיים, אולם בפועל לא זכה בנצחון כי אם ע"י כוחות עילאיים, שהרי איש יחידי היה ולחם נגד כמה מדינות וזכה לנצחון, ויעקב בודאי לא רצה לסמוך על נס, כי לא רצה שינכו לו מזכיותיו, ובהכרח שנצחונו היה מכח התפילה, והמלחמה לא היתה כי אם איזה השתדלות הנדרש מן האדם.

אם נאמר כך, הרי ששני הפירושים עולים בקנה אחת, כי כל מה שהצליח 'בחרבי וקשתי' היינו במלחמה, היה בזכות התפילה, כי בכל פעם שהוציא יעקב את החרב או הקשת מגרתיקה התפלל שיהא השי"ת בעזרו, ותפילה זו היא שגרמה נצחונו.

ועלינו ללמוד מהשקפתו של יעקב שכשם שיעקב באמרו 'בחרבי ובקשתי' הבין שלא היה זה באמת 'כוחו ועוצם ידו', כך גם אנו אם רואים איזה הצלחה צריכים אנו לדעת שאין זו כי אם 'סייעתא דשמיא'.

טיב המערכת

◆ בני אשר נתן לי אלוקים ◆

הרבה פעמים לפני שנותנים למישהו דבר גדול או מתנה חשובה, עושים לו מבחן כדי לראות אם הוא ראוי לאותה מתנה, כך זה לפעמים בבית כשההורים רוצים לתת איזה דבר לילדם הם קודם מעמידים לפניו אתגר כדי שיהיה מגיע לו פרס, כך היה גם אצל אברהם אבינו שהקב"ה העמיד אותו בנסיונות קשים מאוד ואחריהם הוא קיבל ברכות והבטחות גדולות, וכך קרה גם אצל יעקב אבינו.

לפני פטירתו רצה יעקב אבינו לברך את נכדיו - בני יוסף, אבל מכיוון שהם נתגדלו במצרים והיו רחוקים ממנו, הוא לא ידע אם הם ראויים לברכה, ולכן עשה ליוסף מבחן שעל פיו יחליט אם יכול הוא לברכם, והוא שאל את יוסף 'מי אלה לך'? בדרך כלל כששואלים אדם על בניו מי הם, הוא עונה שאלו הם בניו, כי כך הורגלנו שהבית הוא 'שלנו', החפצים שיש לנו הם 'שלנו', והילדים הם 'שלנו', ויעקב אבינו רצה לראות אם יוסף יענה כמו שרוב העולם היה עונה או לא, אבל יוסף עמד במבחן, והוא ענה: 'בני הם אשר נתן לי אלוקים בזה', הם אכן בני, אבל אני יודע שהם אינם שלי, אלא קיבלתי אותם כפיקדון מהבורא כדי לחנכם.

כשיעקב אבינו שמע את תשובתו אמר לו 'קחם נא אלי ואברכם', כי אם יוסף הצדיק חי באמונה זו שהכל שייך רק לבורא יתברך, מן הסתם כך הוא חינך את בניו, ואם כן הרי הם ראויים לברכה, כי אז גם כשיצליחו במעשיהם ויעלו למעלה, יזכרו תמיד שלא 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החייל הזה', אלא 'ימין ד' עושה חיל', והכל מאת ד'!

הקב"ה ברא את העולם, והוא נתן לנו רשות להשתמש בו לפי הכללים והחוקים שהוא חקק, אבל אל לנו לשכוח שכל מה שיש בעולם – הכל שייך לו יתברך, ורק המאמין בהשגחת השי"ת ובהנהגתו, הוא הראוי לברכתו, כי גם כשיצליח הוא יזכור שהכל מהבורא יתברך שמו.

(ע"פ טיב התורה-ויחי)

ניתן לשפוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א ○ במספר מיוחד וישיר

באידיש: 073-2951321 ○ בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני קבלת קהל 0534-100024

טיב ההודעות

יו"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

טיב הלכה

נכתב ע"י הר"ר מאיר
רכיטבי"ץ שליט"א

הלכות ומנהגי שובבי"ם

א. מפני שימים אלו מסוגלים לתקן עון שז"ל יותר מכל השנה להמתענים בהם, לכן מתחיל מפרשת שמות, שאז התחיל השעבוד, שנתקן העון דאדם הראשון, ונגמר בפרשת כי תקנה עבד עברי (הארי"ז ז"ל הובא בבאר היטב שם ס"ק ב'), וכבר נודע שמנהג תעניות אלו לתקון חטאים אלו וכיוצא, כמפורסם בספרי מוסר וקבלה (ברכי יוסף שם ס"ק א').

ב. מתחילין מפרשת שמות, דשם נאמרה הנה צעקת בני ישראל וגו', ועתה לכה ואשלחך וגו', לשלחו לגאול את ישראל, ועד פרשת כי תשא דמשמיעין בה על השקלים, לתת צדקה והוא במקום תענית (אליה רבה סי' או"ח תרפ"ה ס"ק י"א).

ג. המנהג להתענות משבוע פרשת שמות עד פרשת משפטים בכל שנה, ובשנה מעוברת מוסיפין ת"ת, כי אז החלו גזירות על ישראל (ספר המגיד להפמ"ג חלק שלישי שובבי"ם דף קנ"ה).

ד. הענין להבין מפני מה כשהשנה פשוטה מתענין רק שובבי"ם (ש"מות וארא ב"א בשלח ליתרו מ"משפטים) וכשהשנה מעוברת מתענין שובבי"ם ת"ת (תרומה תצוה), ואפשר לומר כי נודע שהימים שקוראין אלו הפרשיות המה מסוגלים לתקן החטא הידוע, ועד מתי מתענין, עד אשר קוראין בפרשת משפטים פרשת שקלים (מפרשת כי תשא) ומסיימין "לכפר על נפשותיכם", ורומז שנתכפר להם החטא, על כן מפסיקין אז מלהתענות עוד. לכן בשנה פשוטה אין מתענין רק שובבי"ם כי פרשת משפטים קוראים להם לכפר כנ"ל, אבל בשנה מעוברת שנדחה פרשת שקלים, ואין קוראין אז "לכפר על נפשותיכם", לכן אין מפסיקין מלהתענות, ומתענין עוד ת"ת, ובפרשת תצוה, בשבת עת מנחה שקוראין הפרשה הראשונה מפרשת כי תשא, ומסיימין אז "לכפר על נפשותיכם", לכן מפסיקים אז מלהתענות (אמרי יהודה, ברעזאן).

ה. זמן התענית הוא ביום חמישי, כיון שיום חמישי הוא עת רצון (שו"ע), וכיון שהתעניות קבועים אינו בכלל שאין גוזרין תענית בתחילה ביום חמישי (לבוש סי' תרפ"ה ס"א וא"ז שם סק"ו).

ו. התענית אפשר לקובעו גם ביום שישי כדברי המחבר (סי' רמ"ט) שדרך אנשי מעשה להתענות בכל ערב שבת, ואע"פ שהסכימו האחרונים דאין להתענות בערב שבת, מ"מ כתב בשו"ע הרב דאיסור זה שלא יכנס בשבת כשהוא מעונה, איסור קל הוא, ולא חששו לו אלא לקבוע בו תענית לכתחילה כשאפשר ביום אחר, וכיון שאם יתענו באחד מימי השבוע יכול לגרום לביטול תורה, לכן עדיף להתענות ביום שישי (טיב ההלכה סי' מ"ז).

ז. כתב בשו"ע (סי' תקע"א ס"א) היושב בתענית, אם יכול לסבול התענית נקרא קדוש, ואם לאו כגון שאינו בריא וחזק, נקרא חוטא, שמחליש כוחותיו (מ"ב ס"ק ב'), וה"ח אינו רשאי בכל ענין לישב בתענית מפני שממעט במלאכת שמים (שו"ע שם ס"ב).

ח. ובמשנ"ב (שם ס"ק א') כתב שכל זה כשמתענה על עונות שאדם דש בעקביו, אבל בעונות הידועים המבואר ברוקח, ובכתבי האר"י, כמה ימים שצריך להתענות עליהם, בזה צריך להתענות אפילו אם אינו בריא וחזק, אא"כ יש בו חשש סכנה, שאז אין רשאי.

ט. וכן לענין ת"ח כתב במשנ"ב (שם ס"ק ד') וכל זה כשאין לו עונות ידועים, אבל ביש לו עונות ידועים שצריך להתענות עליהם, גם ת"ח צריך להתענות, ואפילו היכי שקשה לו התענית, ומכל מקום אין צריך לסגף עצמו כל כך בתענית, וילמוד יותר ממה שהיה רגיל, וכעין זה איתא במדרש תנחומא אם חטא אדם ונתחייב מיתה לשמים, מה יעשה ויחיה, אם למוד לשנות פרק אחד, ישנה שני פרקים, ואם דף אחד ישנה שני דפין, וכל זה הוא לאחר ששב מדרכו הרעה, דאל"כ הרי הוא כטובל ושרץ בידו.

י. אולם בספר התניא כתב וז"ל, אכן כל זה באדם חזק ובריא שאין ריבוי הצומות מזיק לו כלל לבריאות גופו, וכמו בדורות הראשונים, אבל מי שריבוי הצומות מזיק לו שאפשר שיוכל לבא לידי חולי או מיחוש ח"ו, כמו בדורותינו אלה, אסור לו להרבות בתעניות אפילו על כריתות ומיתות ב"ד ומכ"ש על מ"ע ומל"ת שאין בהן כרת, אלא כפי אשר ישער בנפשו שבודאי לא יזיק לו כלל, כי אפילו בדורות הראשונים בימי תנאים ואמוראים לא היו מתענין בכה"ג, אלא הבריאים דמצו לצעודי נפשייהו, ודלא מצי לצעודי נפשיה ומתענה נקרא חוטא בגמ' פ"ק דתענית, ואפילו מתענה על עבירות שבידו, כדפרש"י שם וכו', ומכ"ש מי שהוא בעל תורה שחוטא ונענש בכפליים 'כי מחמת חלישות התענית' לא יוכל לעסוק בה כראוי, אלא מאי תקנתיה כדכתיב וחטאך בצדקה פרוק.

יא. והמבואר דנחלקו בזה הפוסקים אם כהיום מחויבים להתענות על עבירות הידועות המבואר ברוקח ובכתבי האריז"ל, ועיין בספר טיב ההלכה שהביא דברי אחרונים, די"א שישלים פעם אחת מספר הצומות כל ימי חייו (תניא), וי"א שיתענה פעם אחת בשבוע (חיי"א), וי"א שיתענה פעם אחת בחודש (חוו"ד), וי"א שיתענה בזמני תשובה כגון אלול ועשי"ת וימי השובבי"ם (פלא יועץ), ועיי"ש עוד שהאריך בענינים אלו.

יב. מלמדי תנוקות נראה דאף למי שמחמיר בתלמיד חכם שחוטא, אין להחמיר במלמדי תינוקות, כיון דממעט בלימוד התינוקות דחשוב טובא וגזל הרבים (ברכ"י).

טיב הבנין

השפעת זקני העדה על הכלל כולו

מתי התחיל השיעבוד

"ויחי יעקב" – ברש"י פירש: למה פרשה זו סתומה, לפי שכיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם.

והקשו המפרשים [ראה רע"ב בפירושו עה"ת] שהרי בפרשת וארא אמר הכתוב (שמות ו' ט') "ושני חיי לוי" וגו' ופירש רש"י - למה נמנו שנותיו של לוי, להודיע כמה ימי השעבוד, שכל זמן שאחד מן השבטים קיים לא היה שעבוד, שנאמר (שם א' ו') "וימת יוסף וכל אחיו", ואחר כך (שם פסוק ח') "ויקם מלך חדש", ולוי האריך ימים על כולם. ואם כן מהי הכוונה בדברי רש"י כאן שמשנפטר יעקב כבר התחילו לשעבדם, והלוא השיעבוד לא התחיל עד אחר מיתת אחרון של שבטים.

ובר"ב שם תירץ שכשנפטר יעקב התחילו לשעבדן בשכר, ולאחר מיתת השבטים התחילו לשעבדן בחנם, אי נמי כשמת יעקב נשתעבדו בהן בפה רך, ובמות השבטים בפרך וכמו שדרשו בגמ'.

נסתמו עיניהם ולבם – שעבדו את השי"ת רק מתוך כפיה

וראה ביאור נפלא בדברי החתם סופר (חודש משה דרוש לו' שבת תקצ"ט) שכתב שבאמת כל זמן שאחד מן השבטים קיים ומכל שכן כל זמן שיוסף קיים היו עובדים את ה' ולא התערבו בגוים ולא למדו מעשיהם, וכמפורש בכתוב "וימת יוסף ואחיו וכל הדור ההוא" ורק אחר כך "ותמלא הארץ אותם", ופירוש הדבר, כי כל זמן שהזקנים היו חיים לא תמלא הארץ אותם כי היו בני ישראל נחבאים אל הכלים ולא ידאו החוצה, אבל אחר כך כאשר תם כל הדור ההוא נתמלא הארץ, וישראל יצאו ונתראו בראש כל חוצות ובכל בתי משתאות ושחוק ומעשי מצרים ותועבותיהם.

אמנם מכל מקום הפרש גדול היה בין חיי יעקב ובין אחר מיתתו, דאף על פי שכל זמן שהיה אחד מן השבטים קיים לא נתראו החוצה ולא נתערבו בגוים, אבל היה זה רק בעל כרחם ועל אפם וחמתם, כי במיתת יעקב נסתמו עיניהם של ישראל וירדו פלאים, והתחילו להתאוות תאוה להיות ככל הגוים, והיה רצונם לצאת לחוצות ולהתערב בגוים, אך כאמור הזקנים לא הניחום לבצע זממם ורצונם, ונתנו את עול מנהג אבותיהם הקדושים על צוארם כעול ומשא כבד, והיו אז בני ישראל כמשועבדים ליוסף ואחיו.

כל זמן שיעקב אבינו חי עבדו את השי"ת מתוך רצון ושמחה

אבל כל זמן שהיה יעקב אבינו חי עמהם היה ממשיך לבם לעבודת ד' כל ימי חייו, והיו בני ישראל עובדים את השי"ת מרצונם ומנדבת לבם ולא בשיעבוד ועול כבד, אך משמת יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, כי נפסקה ההשפעה שהלהיבה את הלבבות לעבודת השי"ת, והתחילו להתאוות תאוה להיות ככל הגויים, להתערב בגויים וללמוד ממעשיהם רח"ל.

נמצא שמשמת יעקב נסתמו עיניהם מפני צרת השעבוד בשני אופנים, אחד הוא השעבוד למטה דהיינו שמאז נהיו משועבדים לזקנים שנתנו עליהם עול התורה בכפיה, ואחד למעלה כי כיון שלא קבלו עול מלכותו בשמחה וברצון, מיד נגזר עליהם שיעבוד הגלות, וכמו שכתוב בפרשת התוכחה (ויקרא כו' מז) "תחת אשר לא עבדת את ד' בשמחה ובטוב לבב מרוב כל ועבדת את אויבך", שגזירת הגלות באה על כך שאין עובדים את השי"ת ברצון ובשמחה.

התפשטות השיעבוד היתה בהדרגה

וראה כעין זה בספר שם משמואל (פרשת צו) שמבאר שהתפשטות גלות מצרים לא היתה בפעם אחת, אלא בהדרגה, שתחילה כשנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד, ואחר כך כשמת יוסף נתפשטה הגלות עוד יותר, ואח"כ כשמתו השבטים, ואח"כ כשמתו כל שבעים הנפש.

ומפני שיעקב אבינו ע"ה היה נשמת ישראל היה מאיר עיניהם ולא היה ביכולת טומאת מצרים להחשיך את עיניהם למשכם לדעות עבודה זרה וכישוף, אך כשמת יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מחמת צרת השעבוד הרוחני למשכם לקלקול השכל והיה להם בזה מלחמה גדולה מלחמה רוחנית, אך מכל מקום כל זמן שיוסף קיים שגדר עצמו מן הערות, ונגדרו כל ישראל בזכותו, ולא היה ביכולת טומאת מצרים למשכם לתאוות רעות, אכן כשמת יוסף התפשט גם כח טומאה זו, וכשמתו השבטים נתפשטה עוד יותר טומאת מצרים המושכת לשפיכת דמים, אמנם כשמתו גם שבעים הנפש נתפשט שעבוד הגוף, והתחילו לשעבדם בעבודה קשה.

כח הצדיקים והזקנים להשפיע לטובה על כל הסובבים

נמצינו למדים גודל כחם של הצדיקים וזקני העדה לשמור על גחלת הקודש שלא תכבה, ואשר בכח קדושתם ממשיכים את לבות בני ישראל לעבודת השי"ת מתוך רצון והתלהבות דקדושה, והיא שמירה שלא יבואו לידי טמטום הלב וההליכה אחר תאוות עולם הזה.

וכעין מה שאומרים משמו של הגאון רבי ישראל סאלנטער זי"ע, שכאשר הצדיקים והירא'ים משנים אפילו זיז כל שהוא מהנהגתם בקודש, יכול הדבר לגרום שבאותו זמן ח"ו ישתמד יהודי בפאר"ץ, כלומר שפעולות ומעשי הצדיקים יש להם השפעה על כל הכלל כולו, וקל וחומר ומדה טובה מרובה, שבמעשיהם הטובים והנהגתם בקודש, משפיעים הם על כל סביבותיהם ועל כל הכלל כולו שמירה עליונה שלא יבואו לידי חטא ועון, ובכח מעשיהם גורמים להלהיב לב ישראל לאביהם שבשמים.

ההסתופפות בקרבת זקני העדה מלהיב את הלב לעבודת השי"ת

ולדידן יאמר עד כמה חובה עלינו להתדבק ולהתאבק בעפר רגליהם של הזקנים החיים אתנו לאורך ימים ושנים טובים, ושומה עלינו להכיר בגודל יקרת הערך שזיכו אותנו מן השמים, שעדיין נוכל לשאוב תורה ועבודה מבאר מים חיים של הדורות הקודמים, ולהתבונן בדרכיהם ובמעשיהם הטובים, אשר מפיהם אנו חיים, בבחינת "שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך" (דברים לב' ז'), כי הרי זכות קיומנו אינו אלא בזכות אבותינו ואבות אבותינו, ראשונים שמסרו נפשייהו על כל קוצו של יו"ד מתורתינו הק', ורק זכותם וכח תורתם ועבודתם בקודש היא שעמדה לנו.

ובודאי על ידי עצם ההסתופפות בקירבתם של זקני העדה לשמוע מפיהם מרגליות ופנינים יקרים שיש בהם טעם זקנים מדורות עברו, יש בה מעלה נשגבה שמקשרת אותנו בשרשרות זהב למעשי הקדמונים, ומלהיבים את הלב בהשתוקקות לאהבת השי"ת ולירא'ה את שמו יתברך.

| המשך בעמוד הבא |>

הרה"ק בעל "בני יששכר" זועוקבי"א

לרגל האי יומא דהילולא רבא של הרה"ק רבי צבי אלימלך (בהרה"ק רבי פסח זצוק"ל) מדינוב, בעל "בני יששכר" זצוק"ל, שחל בשבתא קדישא הדין (נלב"ע ח"י טבת תר"א). נבואה נא להתדבק מעט בשולי אדרת קדשו, לכל הפחות ב'נגיעה', כנודע בדין 'השקה' שבנגיעה בעלמא מטהרת, אך בתנאי שיהיו המים מחוברים! – לפיכך דלינו כאן מן המים המתוקים שבמעיין אוצרותיו הברוכים של רבינו הרה"צ שליט"א, מאשר דרש ואשר סיפר מן המקובל בידו אודות בעל ההילולא.
זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

כתב הרה"ק בעל ההילולא בספרו "אגרא דכלה" פרשא דידן, וזל"ק: "ויקרבו ימי ישראל למות (מז, כט). ענין אומרו ב'ימי' יעקב לשון 'קרבות' למיתה. – נ"ל שהוא על פי מ"ש הקדוש הרשב"י באידרא זוטא (זוה"ק ח"ג רצא:) ביומא דהילולא דילה, שאמר שכל ימיו היה מצפה ליום הזה".

"להיות שהצדיקים ביום פטירתם, אזי נתוסף רוחם, ומגיעים להשגה גדולה שלא השיגו כל ימיהם".

"ואם כן צדיקים כאלו, יש להם בכל הימים קרבות הדעת עד יום המיתה, שמצפים אליו להשגה הגדולה והנכבדת".

"וזה שאמר ביעקב גם כן, 'ויקרבו ימי ישראל למות' – שכל ימיו היה להם קרבות עם יומא דהלולא דילה, והיו כל הימים משתוקקים וכוספים ליום הזה" עכלה"ט.

וכבר נודע בספרים הקדושים, שהצדיקים קדושי עליון חשים ומרגישים ביומא דהילולא שלהם, ובכן רומז לפנינו כאן בעל ההילולא זצוק"ל בספרו בהאי שבתא שחל בה יומא דהלולא דידה, על ההשתוקקות והכיסופין להאי יומא עילאה רבא.

וכאשר הביא בזה מדברי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע בסדר האדרא שהעיד בקדשו על האי יומא דהילולא רבא [ל"ג בעומר], בזה"ל (ח"ג רצא:): "בּוּצִינָא קַדִּישָׁא בּוּצִינָא עִלָּאָה, אֲרִים יְדוֹ, וּבָכָה וְחַיָּיךְ וכו'. הָאִידָּנָא אִסְתַּדְּנָא עָלַי, דְּכָל יוֹמִין דְּקָאֵימְנָא תָּאִיבְנָא לְמֶחֱמֵי יוֹמָא דָּא, וְלָא סָלִיק בְּרַעוּתִי בַּר הָאִידָּנָא, דְּהָא בְּעֶטְרָא דָּא מִתְעַטַּר הַאי יוֹמָא וכו'. דְּהָא כָּל יוֹמָא דָּא בְּרַשּׁוּתִי קַיְּימָא, וְהַשְׁתָּא שָׁרֵינָא לְגַלָּאָה מִלִּין, בְּגִין דְּלָא אִיעוּל בְּכִסּוּפָא לְעָלְמָא דְּאָתֵי" ע"כ.

ברם יש לציין למ"ש הרה"ק בעל "מנחת אלעזר" ממונקאטש זצוק"ל, בספרו "דברי תורה" (מהדורא תמינאה אות לה וש"נ) שמצינו בכמה צדיקים שבאותה פרשה שנסתלקו לבית עולמם אין בספריהם חידושי תורה לאותה פרשה, או שיש מעט דמעט. שכן הוא בספה"ק "נועם אלימלך", שלא נמצא בספרו על פרשת ויקהל שחל ביומא דהלולא דידיה. וכתב כמו כן אצל עוד צדיקים, ולגבי הגה"ק בעל ההילולא דידן שהיה זקנו, שהוא חל או בפרשת ויחי או בפרשת שמות ובשני הפרשיות האלו לא נמצא רק מעט מזעיר בספרו "אגרא דכלה", [ובכל הפרשיות שם נמצא הרבה עשרה פעמים ככה ויותר]. ובפרשת שמות [אשר בה חל יומא דהלולא הנ"ל רובא דרובא] נדפס: "חסר הסיום, חבל על דאבדין ולא משתכחין, ולא נמצא יותר בכתי"ק". רומז על יומא דהלולא דידיה וסילוקו של צדיק דאבדין ולא משתכחין ולא נמצא יותר, עכ"ל. ואף על פי כן כמשנ"ת רומז בעל ההילולא דנן להדיא בפרשתן על יומא דהלולא דילה.

וכמו כן הוא בספה"ק "נועם אלימלך" זי"ע, שאף כי כמו שכתב המונקאטשער רב לא נדפס בספרו על פרשת ויקהל. – אף על פי כן הרי המאמר הראשון של פרשת פקודי ב'נועם אלימלך' (דפו"ר דף נג: טו"ב ד"ה ויעש למזבח) הלא אינו שייך לפרשת פקודי כי אם לפרשת ויקהל (שמות לח, ד), ואף שם רומז באותו מאמר על יומא דהלולא דידה, וכוחו המופלא של הצדיק ופעולתו לדורות עולם. כאשר "אלו הצדיקים השורפים בקדושתם וכרשפי אש ההתלהבותם, בוודאי הצדיקים הללו עליהם נאמר (איוב כב, כח) 'ותגזר אומר' וכו'. שתשים את הצדיק הזה לנס לעולם, שיבינו הכל שכל פעולותיו ומעשיו הכל מעשה ניסים וכו', 'והיה כל הנשוך' (במדבר כא, ח), שיש לו נשיכה, וחסר לו איזה דבר הן רפואה, והן מזוני חיי ובני, 'וראה אותו וחי', תיכף בראיה כל דהוא בעלמא ימשיך לו הצדיק הנ"ל הכל" עכלה"ט.

צא ולמד, ודוק ותשכח, עד כמה עמקו דברי קדושים, רמזיהם וסודותיהם, זכותם תגן עלינו ובעדנו לטובה ולברכה.

-> • <-

מרן הרה"ק בעל ה"בני יששכר" זצוק"ל, כאשר מלאו לו ח"ן שנים, חש והרגיש בנפשו על הסתלקותו הקרובה לעולם שכולו טוב. כענין שמעיד על כך בעצמו בספרו "אגרא דכלה" הנ"ל בפרשתנו: "ויקרבו ימי ישראל למות – שכל ימיו היה להם קרבות עם יומא דהלולא דילה, והיו כל הימים משתוקקים וכוספים ליום הזה" עכל"ק, ושפתי פי חכם ח"ן.

וביקש מלפני השם יתברך ששלושה ימים לפני פטירתו יהיה חולה, כדי שיידע ויבין להכין את עצמו למעבר מעולם לעולם, כעין שמצינו גבי אברהם אבינו ע"ה (סנהדרין קז:).

ואכן כך הוה, שחלה ונפל למשכב ימים ספורים לפני פטירתו, ובאותם ימי מחלתו נולד בן זכר במשפחה, נכד חדש של הצדיק בא לעולם, והיה להם לשמחה ולסימן טוב. וכאשר באו להזמינו לברית המילה כדי לשמש בהדרו בסנדקאות, וכן כדי שיתן הוא במעמד הברית את השם לרך הנולד ברוח קדשו כנהוג. דחה אותם הצדיק ואמר שלא יוכל לבוא לסנדקאות ברית המילה, ולגבי השם שצריך לתת לרך הנולד כבר יידעו מעצמם... – ובתוך שמונת ימי מילה עלה ואיתקטר בהאי קטירא בייחודא עילאה, ובמעמד הברית נקרא הרך הנולד על שם זקנו: צבי אלימלך!

ויהי כאשר התגברה מחלתו של ה"בני יששכר", התקבצו ובאו חסידים רבים לדינוב, כי לכל מקום שהגיע דבר המלך ממחלתו של הצדיק הזדרזו החסידים ויצאו להצטרף אל מעמדי התפילות שהתקיימו ברוב עם בהיכל בית מדרשו הגדול.

ובאותה עת בחדרו פנימה קיבל הרבי הק' את הבאים לפניו במאור פנים על אף חולשתו, קרא את הפתקאות בחרדת קודש, ובירך את בית ישראל באותם ימים בברכות רבות ובהתרגשות גדולה, שהבינו לאחר מכן שהיה נפרד מכל אחד ואחד בפרטות.

והנה לאחר שסיים הרבי לקבל את הקהל, וכבר נסגרה הדלת בעדו, ובעוד החסידים בבית המדרש מרבים בתפילה לשלום רבם, הגיע לפתע במרוצה 'ההוא טייעא', סוחר אחד בלתי מוכר, ושאל בנחיצות היכן הוא כאן חדרו של הרבי הקדוש. מלבושו היה הדור ונכבד, ונראה כסוחר עשיר גדול, הוא נראה לחוץ ודרש להיכנס במפגיע אל הצדיק.

משהכניסוהו בקודש פנימה, החל לפתע לבכות מאוד ואמר, הייליגער רב! וואס וועט זיין? [רבי קדוש, מה יהיה], הנה אספתי ורכשתי 'צמר' רב ויקר מאוד, אבל הקור הגדול אינו בא, אנשים אינם סובלים מן הקור, וממילא אינם יודעים להעריך אל נכון את סגולותיה של סחורת הצמר היקרה שלי... ונמצא שנשארתי 'תקוע' עם כמויות ענק של סחורה, שיכולים חלילה לרדת לטמיון!...

הסוחר הזר בכה מאוד על נפשו, אך הרבי נענה אליו באהבה ובחיבה, והרגיע אותו, אל תדאג! עוד יהיה כאן קר מאוד [א'פרוסט], וכל הסחורה כולה תיחטף ולא יישאר ממנה כלום!

הסוחר נרגע, שמח על הברכה שקיבל, נפרד מן הרבי בברכת קודש, ויצא והלך לדרכו. והנה תיכף ומיד לאחר שעזב אותו סוחר את המקום, הגיע רגע יציאת נשמה, נסתלק הצדיק בחטף, ועלתה נשמתו לעולם שכולו טוב.

תלמידי הבני יששכר, שרבים מהם היו רבנים צדיקים מפורסמים יושבי על מדין, החלו לדבר ביניהם אודות האורח הזר

| המשך בעמוד הבא |>

| המשך מעמוד הקודם |>

לא אני תחילת הקדושה

והיסוד של כלל ישראל מושתת ועומד על מסורות וזכות האבות הק', וכמבואר בספה"ק דיעקב אבינו כאשר ברך את מנשה ואפרים אמר המלאך הגואל וכו' והזכיר 'ושם אבותי' להורות שהמשך קיומו של עם ישראל היא רק בהתקשרותם עם האבות הקדושים ובזכותם אנו חיים וכן אנו אומרים בתחילת שמונה עשרה 'אלוקינו ואלוקי אבותינו', וכמו שהביא ברש"י הק' בשירת הים (שמות טו ב) "אלהי אבי" – "לא אני תחילת הקדושה, אלא מוחזקת ועומדת לי הקדושה ואלהותו עלי מימי אבותי".

בטעם שבני לוי לא נשתעבדו בשיעבוד מצרים

ועל זה הדרך שמעתי ביאור יפה מדוע אכן לא נשתעבדו שבט לוי בשיעבוד מצרים, ומה אכן גרם לכך שזכו לשמירה מיוחדת שלא נתפתו לפה רך של פרעה ועבדיו. וטעם הדבר כי הנה הרי מבואר שלוי האריך ימים יותר מכל השבטים, נמצא שבני לוי הסתופפו בצל זקנם יותר מכל השבטים, על כן עמדה להם זכותו של לוי שהאריך ימים להיותם שמורים מהתערבות בגויים יותר מכל שאר השבטים, הרי לנו עד כמה גדולה ונשגבה זכותם של זקני העדה שהגינה על השבט כולה שלא השתעבדו בשיעבוד מצרים.

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו למערכת ע"י הקוראים

'גל פרדוניו של יצחק'

בתודה לה' רכשתי דירה נאה עם צורך לשפץ ולהרחיב. שכרתי קבלן ישמעאלי שנתן הצעת מחיר הכולל את כל השיפוץ ויצאנו לדרך. אלא שמחמת המלחמה שפרצה בא"י העובדים הפלסטינאים לא הורשו להיכנס לעיר מגורי, ונאלצתי לשכור פועלים ועובדים במחירים יקרים יותר ממה שסגרתי עם הקבלן הראשי על כל העבודה הגלובלית, מה שגרם לי לחרוג מהתקציב לגמרי עד שנשארתי עם כמה וכמה דברים שהיה עלי לוותר עליהם.

קיבלתי באהבה את הדין, והודיתי לה' שבכלל הצלחתי לסיים את השיפוץ בו בזמן שאחרים רבים וטובים נתקעו לגמרי וכל כספם שתכננו להוציא על השיפוץ יוצא על שכירות, שהרי הדירה שלהם באמצע שיפוץ והכל עומד, ואילו השכירות של הדירה אליה עברו באופן זמני הפך די קבוע...

רק דבר אחד היה קשה לי, שלא נותר לי כסף לבניית מחסן מפאנלית בגינה עבור כל הארגזים והדברים שצריכים אחסון.

ידידי קבלן שיפוצים יהודי שעזר לי לסיים את העבודות בבית, עשה בירור ואמר שמחסן כזה יעלה לי שישה עשר אלף שקלים. הסברתי לו שאין בידי פרוטה, "אז תפוס אומנות אבותינו בידיך ותתחיל להתפלל לה' שישלח את הכסף עבור המחסן!!!"

המילים שלו שיצאו מהלב נכנסו לליבי, ואכן הבנתי שזו האופציה היחידה שיש לי לעשות.

התפללתי לה מקירות ליבי.

לא חלפו להם יומיים והלא יאומן קרה! מחוץ לבית הכנסת מצאתי חבר שעוסק בתיקונים קלים ושיתפתי אותו במועקה שלי. הוא היה המום ואמר: "יש לי כאן בבניין הסמוך מחסן מפורק מפאנלית בדיוק בגודל שאתה צריך, תעשה חסד ותיקח אותה מכאן, זה מפריע לכל השכנים"!!!

בתמורה לכמה שקלים הוא בנה לי את המחסן שהיה בדיוק בגודל שרציתי על הסנטימטר!!!

מסתבר ששכן שבנה בבניין שלהם והזיק לשכנים, רצה לפצות את השכנים ובנה להם מחסן בשטח הציבורי של הבניין מרצונו הטוב, אלא שחלק מהשכנים התנגדו למחסן הזה שתפס מקום ציבורי והוא פורק ונשאר להפריע במעבר!!!

רק חמר גלם במידות האלה עולה עשרת אלפים שקלים. מסתבר שהזבל שלהם היה הזהב שלי!!!

בעל המעשה:ג.מ.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית
פוזמן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

שהגיע במרוצה בדיוק לקראת יציאת נשמת, חלקם אמרו שכנראה אותו סוחר היה אליהו הנביא ז"ל, [עיין ברכות (ו:) אליהו אדמי ליה כטייעא ע"ש]. אחרים אמרו שאיש זה כנראה מל"ו צדיקים הנסתרים. ושכל השיחה שביניהם לא היתה אלא בדרך 'משל', ודיברו על דברים נשגבים העומדים ברומו של עולם.

וכמה מתלמידיו הצדיקים פירשו אז הכוונה בפשיטות, שהיה אותו אורח נסתר בוכה על רובי תורתו הגדולה ועבודתו העצומה של ה"בני יששכר" שהכין בעולם בקדושתו, כי טוב סחרה מכל סחורה, כדי לחמם את נשמות ישראל. אבל אין בהם בישראל מספיק 'צימאון' כדי להעריך אל נכון לקבל ולהנציח את כל אותו צמר הרב שהכין עבורם. וכעין שבכה ר' יוחנן כשנכנס לבקר אצל ר' אלעזר בפ"ק דברכות (ה:): "להאי שופרא דבלי בעפרא" עי"ש – ועל כך ענה הצדיק, שעוד יהיה קר מאוד בעולם, ובוודאי יתעורר צימאונם של ישראל לקבל את השפעת הצדיק, ולא תלך עבודתו חלילה לאיבוד, וימשיך להשפיע מקדושתו גם לאחר פטירתו.

וכדחזינן שמעיינות תורתו המבורכת אכן שופעים בישראל לדורות, כי אחר פטירתו נדפסו הרבה מכתבי יד קדשו כנודע, ושמעתתיה מבדרן בבי מדרשא, והכל נהנין לאור תורתו וקדושתו.

אולם בנו אהובו, הרה"ק רבי דוד מדינוב זצוק"ל, שקיבל תיכף לאחר הקבורה את שבט ההנהגה לידו, אמר להם שיתכן שכל דבריכם נכונים וצודקים בדרך הרמז, אך הנני מכיר היטב את זה האיש ואינו לא אליהו הנביא, וגם לא צדיק נסתר... אלא בהיות שכל ימי חייו היה אבי ה"בני יששכר" זי"ע דואג מאוד לישראל, ורצה בכל נפשו להטיב עמהם, לכן שלחו לו מן השמים רגע לפני הסתלקותו את אותה בקשה, כדי שימשיך שפע ברכה טובה לישראל, ויסתלק מן העולם מתוך עזרה וסיוע לישראל קדושים. ובדעה שלמה וצלולה בחר לו לעשות את פעולתו האחרונה עלי אדמות, וכהכנה למעברו לעולם שכולו טוב בעשיית טובה ליהודי, שאין לך הכנה טובה מזו!

ובכל כיוצא בזה קיימא לן (עירובין יג:) אלו ואלו דברי אלקים חיים [עיין חידושי הריטב"א על אתר, ובשל"ה הק' (תולדות אדם בית חכמה ענין נותן התורה ד"ה עוד יש לי לגלות) עי"ש]. וכל הני פירושים איתנהו בית, כידוע שדברי הצדיקים שיחותם וחידותם סובלים כמה וכמה פירושים, ומתחלקים לכמה ניצוצות וכוונות לעילא ולתתא, ולכל נפש לפי עניינה. ובפרט בדיבורי קודש אלו הנאמרים בעת פטירת הצדיק כשמגיע אל שיא מדרגתו כנ"ל, וכל דבריהם כגחלי אש.

-> • <-

ברכת קדשו של ה"בני יששכר" בטרם עלותו לגזני מרומים, אכן חלה ותפסה תיכף עם הסתלקותו, שנעשה לפתע 'קור' גדול בכל ארץ פולין, אשר שנים רבות לא היה כמוהו.

ואמרו הצדיקים, שזה נשתלשל מחמת ה'קור' הרוחני שירד לעולם, אחר ששקעה חמה בסילוקו של צדיק. שכל קורות עולם העשיה בגשמיות אינם אלא תוצאה מן המתרחש בעולם הרוחני, ששם נעשה ונפעל הכל בשורש, ומשתלשל עד התגשמות עולם הזה.

עד כדי כך היה אותו קור בעולם, שכשהתיישב בנו ממשיך דרכו הרה"ק רבי דוד זי"ע על כיסא קדשו לעריכת השולחן הטהור בליל שבת הראשון להנהגתו, והגישו לפניו בטיש את המרק, שאל מדוע אין המרק רותח כראוי?

ענו הגבאים המסורים, שבדרך מעבר הקדירה עם המרק מבית התבשיל עד בית המדרש, חלפו לדגע ברחוב הפתוח לאוויר העולם, ומחמת הקור הנורא הצטנן מעט המרק תיכף עם יציאתו לרחוב.

כשמוע הצדיק את תשובתם, נענה בחכמתו אל החסידים ואמר: צאו וראו כמה לימוד מוסר השכל נוכל ללמוד מן המרק דנן שהגישו לפנינו לכבוד שבת קודש!

הנה זה התבשיל אף שאין בו דעת, לא עיניים ולא לב ולא שום תאוות, משרק 'העבירו' אותו העברה בעלמא לחציית הרחוב תיכף הצטנן... קל וחומר לאדם, שיש לו עיניים ויש לו לב, והייצר הרע בוער בקרבו, כמה קרירות יצטנן ויתקרר מעבדות השי"ת, כאשר ייצא ח"ו לשוטט חוצה ברחוב! מחמת המכשולות הרבים שהרחוב מלא מזוהמתם...

-> • <-

כ"ק הרה"ק רבי ישראל מבלוזוב זצוק"ל, בעל "שופרא דישראל", [בן הרה"ק בעל "קרן ישועה" זצוק"ל], אשר התגורר לאחר השואה בניו יורק שבארצות הברית, היה נכדו חביבו של זקנו הרה"ק בעל "צבי לצדיק" מבלוזוב זצוק"ל – שהיה נכדו חביבו של זקנו הרה"ק בעל בני יששכר זצוק"ל [בן לבנו הרה"ק רבי דוד מדינוב זצוק"ל]. – בעת פטירתו היה הבלוזובער בגיל מאה שנים! ובצעירותו זכה להסתופף רבות בצל זקנו הקדוש שקירבו באהבים, והיה יונק ממנו הרבה תורה ויראת שמים, ואף העלה על הכתב את דברי תורתו בספרו הקדוש "צבי לצדיק".

בהגיעו לפרקו פרק 'האיש מקדש', נכנס לקראת חתונתו אצל זקנו הקדוש, הגיש לפניו את 'קראטעיל' ההזמנה, וכיבדו כמובן ב'סידור קידושין'. – בעיניו היה פשוט וברור שזקנו הרבי הגדול, שהיה כל כך קרוב ומקושר בו, יהיה המסדר קידושין שלו.

אך מה מאוד הופתע כשהרבי מיאן לקבל את הכיבוד, הנכד החתן חביב התפלא ותמה מדוע אין הסבא רוצה בזה, וכי מדוע יגרע חלקו משאר פרחי החסידים שזכו שהרבי הקדוש ישמש כמסדר קידושין בחופתם?

אבל הרבי סירב בכל תוקף בדבר, ולא הועילו כל הפצרותיו ובקשותיו של הנכד הנאמן. [שכבר החזיק בעת בואו בברית הנישואין, בכמה תעודות הוראה, שהעניקו לו גדולי דורו, אשר הרבו לספר בשבח גדולת תורתו ומידותיו התרומיות כידוע].

כראות ה'צבי לצדיק' שאין נכדו מבין מדוע לחסידים האחרים כן נענה לשמש כמסדר קידושין, ודוקא לו נכדו אהובו המסור אליו בכל לב ונפש מסרב. נענה הרבי וגילה לפניו מצפונות לבבו הטהור, ופירש לפניו שיחתו:

הנה ידוע ומפורסם שהאבות הקדושים באים מגן עדן להשתתף בשמחת בניהם, כמבואר בזוהר הק' פרשת פנחס (ח"ג ריט:): "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו (תהלים קמט, ב). הַהוּא חֶדְוָה דִּישְׂרָאֵל לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּעוֹשָׂיו. – 'בְּעוֹשָׂיו', בְּעוֹשוֹ מִבַּעֲלֵי לֵיהּ. אֶלָּא אִלֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, וְאָבִיו וְאִמּוֹ, דְּאַף עַל גַּב דְּמִיתוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַעְקַר לוֹן מִגַּן עֵדֶן, וְאִיתֵּי לוֹן עִמֵּיהּ לְהַהוּא חֶדְוָה, לְנִטְלָא חוּלָּקָא דְּחֶדְוָה עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ וכו'. וְאַף עַל גַּב דְּאַבָּא וְאִמָּא אִתְפְּרְשׁוּ מֵהַאי עָלְמָא חֶדְוָה בְּכָל שׁוּתָּפוּתָא הֲוֵי. דְּתָנִינָן, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ שַׁתִּיף לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחֶדְוָה דִּילֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָתֵי לְגַנְתָּא דְּעֵדֶן, וְאַעְקַר מִתַּמָּן לַאֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ, דְּאִינּוּן שׁוּתָּפִין בַּהֲדֵיהּ, וְאַיְתֵי לוֹן עִמֵּיהּ לְהַהוּא חֶדְוָה, וְכֻלְּהוּ זְמִנִּין תַּמָּן, וּבְנֵי נָשָׁא לָא יַדְעִין" ע"כ.

לפיכך, הסביר הרבי, דווקא מחמת היותך נכדי אהובי שונה אתה בזה משאר החסידים, שכן כאשר התבוננתי מי ומי יהיו האורחים החשובים שיגיעו אל חופתך מעולם העליון, וערכתי את השבון נפשי ומיעוט ערכי, ירא אנכי מאוד ולבי מתפלץ מבושה וכלימה שתאחזני, כאשר יופיע בכבודו והדרו הסבא הגדול בעל ה"בני יששכר" זצוק"ל מהיכל קדשו עם כל הפמליא של מעלה מלווים את השכינה הק' להשתתף בחופתך, ובוודאי יביט היטב ויבחון כיצד נראים כאן בעולם הזה בניו ונכדיו. וכשיתן עיניו בי כשהכל גלוי לפניו, הרי לבטח יתפלא ויתמה מאוד כשיתבונן כיצד נראה 'שייגעץ' כמוני... [כן אמר על עצמו ברוב ענוותנותו] ואיך מעיז הוא עוד את פניו ליטול לעצמו 'סידור קידושין'...

שאל הנכד רבי ישראל בדאגה, אם כן אפוא את מי אקח לסידור קידושין?

חייך הסבא לעומתו ואמר, קח נא את אביך, הלא הוא בני הרב דמתא [בעל 'קרן ישועה'] לסידור קידושין, שכן אם יראה בו הסבא ה"בני יששכר" שאינו מושלם כדבעי, הרי הוא יש לו אמתלא מצוינת ותירוץ טוב לפניו, שכל זה הוא מחמת שיש לו 'אבא' כמוני...

וכבר הגיד הרה"ק רבי אהרל'ה ראטה זצוק"ל בעל 'שומר אמונים', שהיה תלמיד מובהק של הגה"ק בעל 'צבי לצדיק' וזכה לחסות הרבה בצל כנפיו, שכשנכנס לעריכת השולחן הטהור, היה נראה כמי שכל ה'בוץ' של הבית המדרש מונח עליו, [ד'גאנצע בלאטע אויף איהעם]... לפי שנטל הכל על כתפיו. כנודע מידת הצדיקים הגדולים, שראו עצמם תמיד כגרועים ביותר מכל באי בית מדרשם, וכך היו מתקנים ומעלים אותם לשורשם הרמה, והדברים עתיקין בסוד ה' ליראיו.

רחמנא אידכר לן זכותיה דבעל "בני יששכר" זי"ע

- לעילוי נשמת -
הרה"ח רבי שמואל שמחה
בן הרה"צ ר' ישראל רוזנפלד זצ"ל
ראש הכולל ומחשובי המשפיעים בקהילתנו
נלב"ע כ"א טבת תש"פ

- ולעילוי נשמת -
האברך החשוב ממייסדי חבורת כולל
'שבתי בבית ה'
הרב יחיאל מאיר
בן הרה"ח ר' אברהם עקשטיין זצ"ל
נלב"ע י"ב טבת תשס"ח
ת.נ.צ.ב.ה.

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשמחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הנ"ל

לע"נ יעקב צבי בן ישראל | לע"נ מרת הינדל בת משה ירמיהו ובלומה | יוסף בן טילה רחא לרפואה שלימה | האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים | שרה שיינדל בת טילה רחה להצלחה בכל העניינים | לע"נ מרת חיה סאסא בת לאה נלב"ע י' סיון תנצב"ה. | לע"נ הבחור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחט"א רבי ישראל יצחק נלב"ע י"ח כסלו תנצב"ה.

גרפצ'יק
טל: 02-5002321
קשת הרשת
מיתוג יח"צ וקידום מכירות
02-6257948
info@keshet-hareshet.co.il
גל.פן

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 078-3331109 05276-10455 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הגך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.
Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173